

**Fen ve Matematik Dersi Öğretim Programları
Değerlendirme Çalışmaları: 2005-2017 Yıllarındaki
Lisansüstü Tezler***

**Science and Mathematics Curriculum Evaluation Studies:
The Graduate Theses of the 2005-2017 Period**

Gülçin TAN-ŞİŞMAN¹, Sinem ÖDÜN-BAŞKIRAN², Tuğba AKTAN-TAŞ³

¹Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri, Eğitim Programları ve Öğretim.
gtan@hacettepe.edu.tr

²TED Ankara Koleji Vakfı Özel Lisesi, Biyoloji Bölümü.
sodun@tedankara.k12.tr

³TED Ankara Koleji Vakfı Özel Lisesi, Matematik Bölümü.
taktan@tedankara.k12.tr

Makalenin Geliş Tarihi: 24.05.2018

Yayına Kabul Tarihi: 11.11.2019

ÖZ

Lisansüstü eğitim kapsamında yürütülen araştırmalar, ülkelerin bilime ilişkin ürettikleri politikalara yön vermesi açısından oldukça önem taşımaktadır. Bu çalışmada da, Türkiye’de 2005-2017 yılları arasında ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde fen bilimleri ve matematik alanlarında yürütülen program değerlendirme lisansüstü tez çalışmalarının demografik özellikleri, yöneme ilişkin özellikleri, program değerlendirme süreç ve uygulamaları açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın veri seti, güncellik ve program-odaklı yapılan değişiklikler dikkate alınarak, 2005-2017 yılları arasında temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde fen bilimleri ve matematik alanlarında yürütülen ve ulusal tez merkezine kayıtlı olan program değerlendirme lisansüstü tez çalışmaları kapsamında oluşturulmuştur. Elde edilen toplam 60 tez, araştırma soruları doğrultusunda geliştirilen tez inceleme formu aracılığıyla analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre, program değerlendirme lisansüstü tez çalışmalarının, çoğunlukla (f=47) yüksek lisans düzeyinde ve ilköğretim anabilim dallarında (f=12) yürütüldüğü; doktora tezlerinin (f=13) ise eğitim bilimleri (f=4) ve eğitim programları öğretim (f=4) bilim dallarında tamamlandığı sonucuna ulaşılmıştır. İncelenen çalışmalarda, nitel araştırma yöntemleri en az tercih edilen yöntem iken; her iki düzeyde de olasılığa dayalı örnekleme yöntemleri ön plana çıkmaktadır. Veri toplama araçlarında ise genellikle yüksek lisans düzeyinde tek bir veri toplama aracı (f=30); doktora ise (f=10) birden fazla veri toplama aracı kullanılmıştır. Program

* **Alıntılama:** Tan-Şişman, G., Ödün-Başkiran, S., ve Aktan-Taş, T. (2019). Fen ve matematik dersi öğretim programları değerlendirme çalışmaları: 2005-2017 yıllarındaki lisansüstü tezler. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(3), 1235-1262.

değerlendirmenin gerek kuramsal temelleri gerekse uygulamaya dönük süreçlerinde, her iki düzeydeki tez çalışmalarında da oldukça yüzeysel ve dar bir kapsamda ele alındığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Program değerlendirme, Lisansüstü tezler, Matematik ve Fen Bilimleri dersleri

ABSTRACT

The research studies carried out within the scope of graduate education are of utmost importance to direct the nations' policies on science. The purpose of the study was to investigate primary and secondary school level science and mathematics curriculum evaluation graduate theses conducted in Turkey during the 2005-2017 period, in terms of demographic and methodological characteristics and curriculum evaluation processes/practices. Considering the latest curriculum-based changes, the data set were selected within the scope of master or doctoral thesis on science or mathematics curriculum evaluation completed in 2005-2017 period and accessible in the National Theses Center database. A total of 60 graduate theses were analyzed through theses analysis form. According to findings, the majority of curriculum evaluation studies were master theses (f=47) conducted in primary education department (f=12); dissertations (f=13) were mostly conducted in the department of educational sciences (f=4) and curriculum and instruction (f=4). Qualitative methods were the least preferred research method in the studies. Random sampling was the most used strategy in both master theses and dissertations. While a single data collection instrument was preferred in master theses (f=30), more than one data collection instruments were preferred in dissertations (f=10). The study also revealed that not only the theoretical bases but also the procedures followed during curriculum evaluation process were dealt with in a very superficial and narrow scope in both master theses and dissertations.

Keywords: Curriculum evaluation, Graduate theses, Mathematics and Science courses

GİRİŞ

Geçmişten günümüze toplumların gelişmesi ve ilerlemesinde, eğitimin niteliği en temel göstergeler arasında yer almaktadır. Özellikle günümüz bilgi ve teknoloji çağında, eğitim sisteminin en üst seviyesindeki üniversiteler, bilginin araştırılması, geliştirilmesi, üretilmesi, uygulanması ve yayılması faaliyetlerinin merkezi konumundadır. Bu bağlamda da üniversitelerin işlevlerinden biri olan lisansüstü eğitim ile toplumun bilimsel, teknolojik, sosyolojik, ekonomik ve kültürel alanlarda gelişimine dair bilim/bilgi üretilmesi ve ihtisaslaşma yoluyla yüksek nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Lisansüstü programlar aracılığıyla, en genel anlamda, bireylere bağımsız araştırmalar yürütebilme, olay/olguları bilimsel dayanaklar

çerçevesinde geniş ve derin bir perspektifle yorumlama gibi birçok becerinin kazandırılması amaçlanmaktadır (Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi [TYYÇ], 2011). Lisansüstü eğitim kapsamında yürütülen araştırmalar, ülkelerin bilime ilişkin ürettikleri politikalara yön vermesi açısından oldukça önem taşımaktadır. Türkiye bağlamında ele alındığında, Cumhuriyet'ten günümüze değişmeyen gündem maddelerinden biri olan eğitimde kalitenin artırılmasına ilişkin olarak özellikle eğitim bilimleri alanında yürütülen araştırmalar, hem eğitim-öğretim uygulamalarına hem de eğitim reformlarına bilimsel dayanak oluşturma açısından önemli bir kaynaktır.

Diğer bir taraftan, ülkemizde özellikle son 15 yılda program-odaklı reformlar oldukça hızlı bir süreç içinde gerçekleştirilmektedir. Örneğin 2004-2005 yılı itibariyle pilot uygulaması tamamlanarak uygulamaya konulan ilköğretim düzeyindeki matematik dersi öğretim programları 2009, 2013, 2017 ve 2018 yılları arasında yeniden güncellenmiştir. Türkiye'de program geliştirme alanının öncülerinden olan Varış (1969) program geliştirme sürecinin “sistemik ve bilimsel bir yaklaşım” (s.23) gerektirdiğini belirterek; program geliştirmeyi “bir araştırma süreci” (s.24) olarak tanımlamıştır. Bu bağlamda program geliştirme süreci, doğası gereği sürekli bir değişim ve yapılanma içinde daha iyiye ulaşma yolunda ilerlemek zorundadır. Bu sürekliliğin sağlanmasında da program değerlendirme en temel aşamalardan biridir. Zira program değerlendirme hem yeni geliştirilecek programlara hem de uygulamada olan programların etkililiğine ilişkin alınacak kararların temel dayanaklarından biridir (Oliva ve Gordon, 2013; Ornstein ve Hunkins, 2018; Wiles ve Bondi, 2011). Program değerlendirme, bilimsel ve sistemik bir süreç izlenerek, geçerli ve güvenilir veri toplama araçlarıyla ilgili paydaşlardan elde edilecek verilerin analizi ile ulaşılan kanıtlar doğrultusunda programın etkililiğine ilişkin karar verme sürecidir (Erden, 1998). Bu bağlamda da, programın değeri ve yeterliğinin ortaya konulması amacıyla (Scriven (1967) yürütülen program değerlendirme çalışmaları, dinamik bir süreç olan program geliştirmenin de başlangıç noktası olarak kabul edilir (Adıgüzel ve Özudođru, 2014).

Ülkemizde yürütülen program değerlendirme çalışmaları, resmi olarak MEB bünyesindeki ilgili müdürlüklerin sorumluluğunda olmakla birlikte; lisansüstü tez ve

diğer akademik çalışmaları da kapsamaktadır. Bu çalışmalar incelendiğinde, sistematik ve kapsamlı bir sürecin izlenmemesi, sınırlı düzeyde paydaş katılımı, program değerlendirme yaklaşım ve modellerinin dikkate alınmaması gibi sorunlar ortaya konulmuştur (Aslan ve Sağlam, 2015 Akt. Yapıcıoğlu, Kara ve Sever, 2016; Gökmenoğlu, 2014; Kurt ve Erdoğan, 2015; Ozan ve Köse, 2014; Özdemir, 2009; Yüksel, 2010). Bunlara ek olarak, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB) tarafından yürütülen program yenileme veya güncelleme çalışmalarında da mevcut programların değerlendirme süreç ve sonuçlarına ilişkin detaylı bilgiler kamuoyu ile paylaşılmamaktadır. Bu bağlamda, eğitim bilimleri alanında üretilen lisansüstü tezler, ülkenin eğitim politikalarına yön verme ve bilimsel veriye dayalı çözüm önerileri geliştirme açısından oldukça değerlidir.

Ülkemizin gerek ulusal (Örneğin, Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi [ABİDE]; Yükseköğretim Kurumları Sınavı [YKS], vb.) gerekse uluslararası düzeyde gerçekleştirilen değerlendirme ve izleme çalışmalarında (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı [PISA]; Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması [TIMSS]) ortaya koyduğu fen ve matematik okuryazarlığı sonuçları dikkate alındığında, eğitimin ayrılmaz bileşenlerinden biri olan programların etkililiğinin ortaya konulmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda da, fen ve matematik dersi öğretim programları değerlendirme çalışmalarının demografik özellikleri (türü, yıl, üniversite, enstitü ve ana bilim dalı), yöntemlerine ilişkin özellikleri (yöntem, örnekleme, veri toplama araçları, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları), program değerlendirme süreç ve uygulamaları (program değerlendirmenin kuramsal temellerine yer verme, model/yaklaşımlar, paydaşlar, vb.) açısından incelenmesi, programların etkililiğine ilişkin karar verme sürecinde ihtiyaç duyulan bilimsel kanıtların niceliği ve niteliği açısından gereklilik arz eden bir durumdur.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, Türkiye’de 2005-2017 yılları arasında ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde fen bilimleri ve matematik alanlarında yürütülen program değerlendirme

lisansüstü tez çalışmalarının demografik özellikleri, yöntemlerine ilişkin özellikleri, program değerlendirme süreç ve uygulamaları açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Bu çalışma, lisansüstü program değerlendirme tezlerinin demografik ve yönetime ilişkin özellikleriyle birlikte, program değerlendirme süreç ve uygulamaları açısından incelenmesine odaklanan bir betimsel içerik analizi çalışmasıdır. Betimsel içerik analizi çalışmaları, belli bir odak, alan veya konu çerçevesinde belirli bir zaman diliminde yürütülen nitel ve nicel araştırmalardaki mevcut durum ve eğilimlerin tanımlayıcı bir yaklaşımla incelenmesine odaklanan sistematik çalışmalardır (Çalık ve Sözbilir, 2014; Cohen, Manion ve Morrison, 2007; Dinçer, 2018).

Araştırmanın veri kaynağını, güncellik ve program-odaklı yapılan değişiklikler dikkate alınarak, 2005-2017 yılları arasında temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde fen bilimleri ve matematik alanlarında yürütülen program değerlendirme lisansüstü tez çalışmaları oluşturmaktadır. Tez çalışmalarının seçiminde amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ve araştırma problemi odağında belirlenen bir dizi ölçütü karşılayan durumların incelenmesine olanak sağlayan (Yıldırım ve Şimşek, 2016) ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Bu bağlamda, veri setinin seçimi “İlköğretim (ilkokul ve ortaokul) düzeyinde fen ve teknoloji, matematik dersi veya ortaöğretim (lise) düzeyinde matematik, fizik, kimya, biyoloji dersi öğretim programlarının değerlendirilmesine yönelik olarak 2005-2017 yılları arasında tamamlanan ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi veri tabanında kayıtlı olan yüksek lisans veya doktora tezleri” ölçütü dikkate alınarak Şekil 1’deki veri seti oluşturma aşamaları takip edilerek yürütülen işlemler sonucunda, toplam 60 lisansüstü tez çalışması araştırma kapsamında incelenmiştir.

Şekil 1. Veri Setinin Oluşturulmasında Takip Edilen Aşamalar

Veri setini oluşturan 60 tez, araştırma soruları doğrultusunda araştırmacılar tarafından geliştirilen tez inceleme formu (Ek-1) aracılığıyla çözümlenerek; betimleyici istatistik yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir.

BULGULAR

Türkiye’de 2005-2017 yılları arasında ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde fen bilimleri ve matematik alanlarında yürütülen program değerlendirme lisansüstü tez çalışmalarının demografik özellikleri, yöntemlerine ilişkin özellikleri, program değerlendirme süreç ve uygulamaları açısından incelenmesi amacıyla yürütülen bu çalışma kapsamında elde edilen bulgular araştırma soruları doğrultusunda aşağıda sunulmuştur.

Program Değerlendirme Lisansüstü Tez Çalışmalarının Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın ilk problemine ilişkin olarak elde edilen bulgulara göre, incelenen toplam 60 tez çalışmasından, 47’si yüksek lisans ve 13’ü doktora tezidir. Tablo 1’de verildiği gibi lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde, 2005-2017 yılları arasında yüksek lisans düzeyinde her yıl en az bir tez çalışması tamamlanırken; doktora düzeyinde 2005, 2008, 2010 ve 2011 yıllarında tamamlanan tez çalışması bulunmamaktadır.

Tablo 1. Program Değerlendirme Lisansüstü Tez Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımları

Tezin Yılı / Türü	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Yüksek Lisans	1	4	9	5	4	6	7	2	1	2	1	2	3
Doktora	0	1	1	0	1	0	0	2	3	1	2	1	1
<i>Toplam</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	<i>10</i>	<i>5</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>4</i>

Araştırma kapsamında incelenen tezlerin üniversitelere göre dağılımları incelendiğinde 31 farklı üniversitede gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Tablo 2’de verilen bulgulara

göre, program değerlendirme yüksek lisans tezlerinin en fazla ($f=5$) Afyon Kocatepe Üniversitesinde; doktora tezlerinin ise Hacettepe Üniversitesi'nde ($f=3$) yürütüldüğü görülmektedir.

Tablo 2. Program Değerlendirme Lisansüstü Tez Çalışmalarının Üniversitelere Göre Dağılımları*

Tezin tamamlandığı Üniversite/ Türü	Afyon Kocatepe	Balıkesir	Selçuk	Gazi	Hacettepe	A. İzzet Baysal	M. Sıtkı	V. Gökman	Fırat	Karadeniz Teknik	Ondokuz Mayıs	Ege	Marmara	Ç. Onsekiz Mart	Uludağ	Yüzüncü Yıl	Çukurova
Yüksek Lisans	5	2	3	3	0	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Doktora	0	2	1	1	3	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Toplam</i>	5	4	4	4	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2

* Tablodaki üniversitelerin dışında; 15 farklı üniversite birer çalışma ile alana katkı sağlamıştır.

Tezlerin yürütüldüğü ana bilim dallarına ilişkin bulgularda, en fazla program değerlendirme yüksek lisans tezi Sosyal Bilimler Enstitülerinin İlköğretim Ana Bilim dallarında ($f=12$); doktora düzeyinde ise Sosyal Bilimler Enstitülerinin Eğitim Bilimleri ($f=4$) ve Eğitim Bilimleri Enstitülerinin Eğitim Programları ve Öğretim Bilim dallarında ($f=4$) tamamlanmış olduğu görülmektedir. Tablo 3'te tez çalışmalarının enstitü ve ana/bilim dallarına göre dağılımlarına ilişkin bulgular sunulmuştur.

Tablo 3. Program Değerlendirme Lisansüstü Tez Çalışmalarının Enstitü ve Ana Bilim Dallarna Göre Dağılımları

Enstitü/ Türü	Sosyal Bilimler E.				Eğitim Bilimleri E.				Fen Bilimleri E.				
	Ana Bilim /Bilim Dalları*												
	iÖ	EPÖ	EB	İş/EY	EY	EPÖ	FE	OFMA	iÖ	FE	iÖ	MAT	ME
Yüksek Lisans	12	11	4	1	1	4	0	5	3	3	3	0	0
<i>Toplam</i>			29					12			6		
Doktora	0	0	4	0	0	4	1	2	0	0	0	1	1
<i>Toplam</i>			4					7			2		

* iÖ: İlköğretim; EPÖ: Eğitim Programları ve Öğretim; EB: Eğitim Bilimleri; İş/EY: İşletme Fakültesi, Eğitim Yönetimi; EY: Eğitim Yöntemi; FE: Fen Eğitimi; OFMA: Ortaöğretim Fen ve Matematik; MAT: Matematik; ME: Matematik Eğitimi

Program Değerlendirme Lisansüstü Tez Çalışmalarının Yöntemlerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci problemine ilişkin olarak elde edilen bulgularda, yüksek lisans düzeyinde nicel yöntemlerin ($f=33$), doktora düzeyinde ise karma araştırma yöntemlerinin ($f=8$) diğerlerine göre daha sık kullanıldığı tespit edilmiştir. Tablo 4'te program değerlendirme lisansüstü tez çalışmalarında kullanılan araştırma yöntemlerine ilişkin bulgular verilmiştir.

Tablo 4. Program Değerlendirme Lisansüstü Tez Çalışmalarında Kullanılan Araştırma Yöntemlerine İlişkin Bulgular

Araştırma Yöntemleri	Nicel	Nitel	Karma
Yüksek Lisans	33	6	8
Doktora	4	1	8
Toplam	37	7	16

Tablo 5'te verildiği gibi, araştırmanın program değerlendirme tezlerinde kullanılan örnekleme yöntemlerine ilişkin bulgularında ise, yüksek lisans tezlerinde en fazla olasılığa dayalı örnekleme ($f=19$) tercih edilirken; doktora tezlerinde amaçlı örnekleme ($f=5$) ile olasılığa dayalı ve amaçlı örnekleme yöntemlerinin bir arada kullanıldığı karma örnekleme ($f=5$) diğerlerine göre daha sık kullanılmıştır.

Tablo 5. Program Değerlendirme Lisansüstü Tez Çalışmalarında Kullanılan Örnekleme Yöntemlerine İlişkin Bulgular

Örnekleme Yöntemleri	Olasılığa Dayalı	Amaçlı	Karma	Sayım
Yüksek Lisans	19	11	1	3
Doktora	2	5	5	0
Toplam	21	16	6	3

Tablo 6'da verilen, veri toplama araçlarına ilişkin bulgularda, program değerlendirme yüksek lisans tezlerinde sadece tek bir veri toplama aracı ($f=30$) ile verilere ulaşmanın yaygın olduğu; doktora tezlerinde ise ($f=10$) birden fazla veri toplama aracının kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 6. Program Değerlendirme Lisansüstü Tez Çalışmalarında Kullanılan Veri Toplama Araçlarına İlişkin Bulgular

Veri Toplama Araçlarının Çeşitliliği	Yüksek Lisans	Doktora
Bir veri toplama aracı	30	3
İki farklı veri toplama aracı	14	5
Üç farklı veri toplama aracı	3	1
Dört farklı veri toplama aracı	0	4

Araştırma kapsamın dâhil edilen 60 program değerlendirme tezlerinin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları incelendiğinde, tüm doktora tezlerinde geçerlik/güvenirliliğe ilişkin en az bir işlem yürütüldüğü buna karşılık yedi yüksek lisans tezinde ise geçerlik/güvenirlilik çalışmalarına ilişkin bilgi verilmediği tespit edilmiştir. Ayrıca, tablo 7’de verildiği gibi, hem yüksek lisans ($f=11$) hem de doktora tezlerinde ($f=4$) üç farklı geçerlik/güvenirlilik çalışması ile yürütülen çalışmaların ağırlıklı olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Program Değerlendirme Lisansüstü Tez Çalışmalarında Geçerlik ve Güvenirliliğine İlişkin Bulgular

Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışmaları	Uzman Görüşü (UG)	Pilot Çalışma (PÇ)	Güvenirlilik katsayısı (GK)	UG + PÇ	Yapı Geçerliği (YG) + GK	UG + GK	UG + PÇ + GK	UG + PÇ + Madde analizi (MA)	UG + GK + MA	GK + YG + PÇ	GK + YG + GK	GK + YG + PÇ + GK	GK + YG + PÇ + GK + MA	Belirtilmemiş
Yüksek Lisans	4	1	1	1	6	2	11	0	3	2	0	9	0	7
Doktora	0	1	0	0	0	1	2	4	0	0	1	2	2	0

Program Değerlendirme Lisansüstü Tez Çalışmalarında Program Değerlendirme Süreç ve Uygulamalarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın son problemine ilişkin olarak elde edilen bulgularda, hem yüksek lisans ($f=36$) hem de doktora ($f=9$) program değerlendirme çalışmalarının ilköğretim kademesinde yürütüldüğü ve her iki düzeydeki lisansüstü program değerlendirme çalışmalarının (yüksek lisans $f=22$; doktora $f=5$) çoğunluğunun matematik dersine yönelik olduğu görülmüştür. Tablo 8’de verildiği gibi ortaöğretim kademesinde ise hem

yüksek lisans ($f=6$) hem de doktora ($f=5$) program değerlendirme çalışmalarının çoğunlukla fen bilimleri (biyoloji, fizik, kimya) derslerine yönelik olduğu tespit edilmiştir. Diğer bir taraftan, araştırma kapsamında incelenen program değerlendirme tezleri arasında ortaöğretim kademesinde kimya dersinin değerlendirilmesine yönelik yüksek lisans tezi ve yine ortaöğretim kademesinde matematik dersinin değerlendirilmesine yönelik doktora tezine rastlanamamıştır.

Tablo 8. Program Değerlendirme Lisansüstü Tez Çalışmalarının Yürütüldüğü Ders ve Kademelere İlişkin Bulgular

Kademeler ve Dersler	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam
İlköğretim Fen	14	4	18
Ortaöğretim Fen	6	4	10
<i>Biyoloji</i>	2	2	4
<i>Fizik</i>	4	1	5
<i>Kimya</i>	0	1	1
İlköğretim Matematik	22	5	27
Ortaöğretim Matematik	5	0	5

Program değerlendirme lisansüstü tez çalışmalarında, program değerlendirmeye ilişkin açıklamalara (kuramsal temeller, alan yazın taraması vb. bölümler kapsamında) yer verilme durumuna yönelik bulgularda ise, 14 yüksek lisans tezi ve iki doktora tezinde bu açıklamalara hiç yer verilmediği tespit edilirken; program değerlendirme standartlarının ise sadece iki yüksek lisans tezinde kuramsal çerçeve kapsamında oldukça sınırlı düzeyde ele alındığı görülmüştür. Tablo 9'da program değerlendirmenin kuramsal temellerine lisansüstü tez çalışmalarından yer verilme durumuna ilişkin bulgular sunulmuştur.

Tablo 9. Program Değerlendirmenin Kuramsal Temellerine İlişkin Açıklamalara Yer Verilme Durumu

Program Değerlendirmenin kuramsal temellerine ilişkin açıklamalara yer verilme durumu	Yüksek Lisans	Doktora
Yer verilmemiştir	14	2
Yetersiz (<i>1-2 paragraf</i>)	5	1
Kısmen Yeterli (<i>Ayrı bir başlık altında genel bir çerçeve</i>)	8	0
Yeterli (<i>Ayrı bir başlık altında kuramsal temellere, modellere, vb. ilişkin açıklamalar</i>)	20	10

Program değerlendirme lisansüstü tez çalışmalarında, program değerlendirmenin bir model kapsamında yürütülmesine ilişkin elde edilen bulgulara göre, araştırma kapsamında incelenen 47 yüksek lisans tezinin sadece 10'unda; doktora tezlerinin ise sadece beşinde program değerlendirme bir model kapsamında yürütülmüştür. Tablo 10'da program değerlendirmede model kullanımına ilişkin bulgular verilmiştir.

Tablo 10. Program Değerlendirmede Model Kullanımına İlişkin Bulgular

Program Değerlendirme Modelleri ve Kullanımı	Yüksek Lisans	Doktora
Kullanılmıştır	10	5
<i>Demirel Analitik Model</i>	1	0
<i>Tyler-Hedefe Dayalı Program Değ. Modeli</i>	3	0
<i>Stake-Uyguluk Olasılık Modeli</i>	1	2
<i>Tyler-Hedefe Dayalı Program Değ. ve Eisner- Eğitsel Eleştiri Modeli</i>	0	1
<i>Hedef ve Katılımcı odaklı değerlendirme yaklaşımı</i>	0	1
<i>CIPP</i>	3	0
<i>Programın Öğelerine Dönük Değerlendirme Modeli</i>	1	1
<i>Program değerlendirme süreç modeli</i>	1	0
Kullanılmamıştır	37	8

Son olarak Tablo 11'de verildiği gibi, program değerlendirme sürecine dâhil edilen paydaşlara ilişkin olarak elde edilen bulgularda, yüksek lisans tez çalışmalarının çoğunluğunda ($f=29$) paydaş olarak sadece öğretmenlere yer verildiği; doktora tezlerinde ise çoğunlukla ($f=8$) hem öğretmen hem de öğrenci katılımıyla yürütüldüğü görülmektedir.

Tablo 11. Program Değerlendirme Lisansüstü Tez Çalışmalarında Paydaşlara İlişkin Bulgular

Paydaşlar*	Öğretmenler (ÖĞ)	Öğrenciler (Ö)	Veliler (V)	Ö+ÖĞ	Ö+ÖĞ+ Müfettişler (M)	ÖĞ+M+Yöneticiler (Y)	Ö+ÖĞ+ Program Geliştirme, Ölçme Değerlendirme ve Alan Eğitimi Uzmanları
Yüksek Lisans	29	2	1	12	1	1	0
Doktora	4	0	0	8	0	0	1
<i>Toplam</i>	<i>33</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>20</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>

*1 çalışmada veri kaynağı öğretim programıdır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışma, Türkiye’de 2005-2017 yılları arasında ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde fen bilimleri ve matematik alanlarında yürütülen program değerlendirme lisansüstü tez çalışmalarının demografik özellikleri, yöntemlerine ilişkin özellikleri, program değerlendirme süreç ve uygulamaları açısından incelenmesi amacıyla yürütülmüştür. Bu amaç doğrultusunda toplam 60 program değerlendirme lisansüstü tez çalışmasının demografik özelliklerine ilişkin bulgulardan, program değerlendirme çalışmalarının çoğunlukla yüksek lisans düzeyinde ve ilköğretim anabilim dalında yürütüldüğü; doktora tezlerinin ise eğitim bilimleri ve eğitim programları ve öğretim bilim dallarında tamamlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Program değerlendirme odağında yürütülen yüksek lisans tezlerinin nicelik olarak doktora tezlerinden daha fazla olması, lisansüstü eğitim sürelerinin farklılaşması ile ilişkilendirilebilir. Fakat yürütülecek program değerlendirme çalışmasının amaçları ve değerlendirilen programın özellikleri, zaman yönetimine ilişkin planlamada belirleyici rol üstlenmektedir. Diğer bir ifade ile program değerlendirme çalışmalarının süresi, lisansüstü eğitim sürelerine göre değil; tez çalışmasının odağını oluşturan değerlendirilecek programın özelliklerine göre belirlenmelidir. Bu çalışma kapsamında incelenen lisansüstü program değerlendirme tezlerinin tümü, kısa süreli (örneğin kurs gibi) programlara yönelik olmayıp; en az 1 yıllık süreç içinde sistematik veri toplama süreci gerektiren çalışmalardır. Dolayısıyla, benzer çalışmalar yürütecek araştırmacıların program değerlendirmenin doğası ve gerekliliklerinin bilincinde olarak bu süreci yönetmesi program değerlendirme sonucunda alınacak kararların niteliği açısından oldukça önemlidir.

Lisansüstü tezlerin yürütüldüğü anabilim dalları göz önüne alındığında, Eğitim Programları ve Öğretim (EPÖ) ana bilim dalının program değerlendirme alanındaki çalışmalara öncü olması beklenirken; araştırma bulgularında farklı ana bilim dalı ön plana çıkmaktadır. Bu sonuç alanyazınla paralellik göstermekle birlikte (Gökmenoğlu, 2014; Hazır-Bıkmaz, Aksoy, Tatar, ve Atak-Altınyüzük, 2013; Kurt ve Erdoğan, 2015) iki farklı açıdan sorgulama gerektirmektedir: (1) Program değerlendirme görevini

yürüten kişilerin özellikleri neler olmalıdır? ve (2) Program değerlendirme uzmanı yetiştirme görevi hangi lisansüstü programın amaçları arasındadır? En genel ifadeyle programın etkililiğinin ortaya konulması amacıyla yürütülen program değerlendirme çalışmalarının niteliği, değerlendirmeci olarak görev yapan kişilerin yetkinlikleriyle doğrudan ilişkilidir (Cooksy ve Mark, 2012; Stobart, 2009). Bu bağlamda da, “program değerlendirme ≠ araştırma” vurgusunun ön plana çıkarılması gerekmektedir (Fitzpatrick, Sanders ve Worthen, 2004; Gökmenoğlu, 2014; Kürüm Yapıcıoğlu, Atik Kara ve Sever, 2016). Diğer bir ifadeyle, program değerlendirme çalışmalarının yürütülmesinde, değerlendirmecinin bilimsel araştırma yöntem ve tekniklerine hâkim olması gerekliliğinin yanında, değerlendirilecek programın doğasına uygun yaklaşım ve modellerin seçilmesi, değerlendirmenin amacına göre paydaş ve veri toplama araçlarının belirlenmesi, uygulanması ve analiz süreçleri sonunda ulaşılan bulguların raporlaştırılarak, gerekli karar alma mekanizlarının harekete geçirilmesi gerekmektedir (Azzam, 2011; Kürüm Yapıcıoğlu, Atik Kara ve Sever, 2016; Gökmenoğlu, 2014; Oliva ve Gordon, 2012 Wholey, Hatry ve Newcomer, 2010). Bu karmaşık ve çok boyutlu sürecin sağlıklı yürütülebilmesi, program geliştirme ve değerlendirmenin kuramsal temellerine hâkim olmayı gerektirmektedir. Bunlara ek olarak “Program değerlendirme uzmanı yetiştirme görevi hangi lisansüstü programın amaçları arasındadır?” sorgulanması gereken diğer durumdur. EPÖ lisansüstü programlarının en temel amaçları arasında program değerlendirme uzmanı yetiştirme görevi yer almaktadır (Kürüm Yapıcıoğlu, Atik Kara ve Sever, 2016); bu amaç doğrultusunda da gerek yüksek lisans gerekse doktora programlarının zorunlu dersleri arasında Program Değerlendirme veya Eğitimde Program Değerlendirme derslerine yer verilmektedir (Demirhan İşcan ve Hazır Bıkmaz, 2012). Bu bağlamda, EPÖ ana bilim dallarının program değerlendirme lisansüstü tez çalışmalarında var olan bilgi birikimi ve uzmanlığıyla öncü çalışmaların yürütülmesine daha fazla katkı sağlaması ve aynı zamanda eğitim fakültelerinin farklı ana bilim dallarında program değerlendirme alanında çalışmak isteyen araştırmacılara yönelik derslerin verilmesi veya seminerlerin düzenlenmesi önerilebilir.

Ayrıca, 2007 yılında yüksek lisans tezlerinde; 2013 yılında ise doktora tezlerinde nicel bir artış yaşandığı, bununla birlikte, özellikle yüksek lisans tezlerinde 2011 yılından sonra bir düşüş yaşandığı belirlenmiştir. Bu bulgulardan hareketle, ülkemizde program değerlendirme alanında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının MEB tarafından yürütülen program yenileme ve güncelleme çalışmalarının yıllarına paralel olarak ilerlediği söylenebilir. 2018 yılında tüm kademelerde ve derslerde yapılan program yenileme çalışmaları göz önünde bulundurulduğunda, ilerleyen yıllarda program değerlendirme tezlerinin sayıca artması beklenen bir sonuç olmakla birlikte, bu çalışmalardan elde edilen sonuçların yenilenen veya güncellenen programlara yansıtılıp yansıtılmadığı da yanıt bekleyen sorular arasındadır. Nitekim program değerlendirme çalışmalarında ulaşılan sonuçlar ilgili programın geleceğine ilişkin kararlar alınmasını gerektirir (Westbury, 1970; akt. Gökmenoğlu, 2014). Bu bağlamda da, lisansüstü tez çalışmaları kapsamında yürütülen program değerlendirme çalışmalarının sonuçlarının ilgili programların iyileştirilmesinde kullanılması, program değerlendirme tezlerinin araştırma-odaklı raporlar olmaktan çıkartarak, nihai amacına ulaşmasına katkı sağlayacaktır.

Araştırma kapsamında incelenen program değerlendirme tez çalışmalarının yöntemlerine ilişkin elde edilen bulgularda, nicel yöntemlerin yüksek lisans düzeyinde; karma araştırma yöntemlerinin ise doktora düzeyindeki tez çalışmalarında daha sık kullanıldığı; örnekleme yöntemlerinde ise her iki düzeyde de olasılığa dayalı yöntemlere ağırlık verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Veri toplama araçları açısından, yüksek lisans düzeyinde çoğunlukla tek bir veri toplama aracının; doktora tezlerinde ise en az iki veri toplama aracının kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda, incelenen 60 tez çalışmasının yöntemine ilişkin bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, nicel yöntemin ağırlık kazandığı genellikle anket yoluyla elde edilen bulgularla sınırlı olduğu sonucuna ulaşılabılır. Fakat araştırma kapsamında incelenen program değerlendirme tezleri, yüksek lisans ve doktora düzeyi açısından karşılaştırıldığında, doktora seviyesinde yürütülen program değerlendirme tezlerinin yöntemsel özelliklerinin daha bilimsel bir yaklaşımla ve program değerlendirmenin doğasına uygun şekilde

yürütüldüğü açıkça görülmektedir. Örneğin incelenen tüm doktora tezlerinde geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına ilişkin açıklamalara yer verildiği tespit edilirken; yedi yüksek lisans tezinde ise geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına ilişkin hiçbir bilgiye rastlanamamıştır. Bilimsel dayanakların yeterli düzeyde sağlanamadığı program değerlendirme çalışmalarından elde edilecek sonuçların gerçek durumun ortaya konulamaması ve programın geleceğine yönelik hatalı kararların verilmesini beraberinde getireceği açıktır. Alanyazında da program değerlendirme çalışmalarının nicel yöntemlerle ve dar kapsamlı veri toplama araçları ile yürütüldüğü yönünde eleştiriler bulunmaktadır (Kurt ve Erdoğan, 2015; Yaşar, Gültekin, Köse, Girmen ve Anagün, 2005; Yüksel, 2010). Buradan hareketle, gelecekte yürütülecek lisansüstü program değerlendirme tezlerinin detaylı ve çok boyutlu bulgulara ulaşılmasına olanak veren yöntemler ile yürütülmesi ve buna bağlı olarak geçerliği ve güvenilirliği kanıtlanmış farklı veri toplama araçlarının kullanılması ile örnekleme yöntemlerinde çeşitliliğin sağlanması önerilebilir.

Araştırmanın program değerlendirme süreç ve uygulamalarına ilişkin olarak elde edilen bulgular ışığında, hem yüksek lisans hem de doktora tezlerinin çoğunlukla ilköğretim kademesinde yürütüldüğü ve yine program değerlendirme çalışmalarının çoğunlukla matematik dersine yönelik olduğu görülmüştür. Diğer bir ifade ile 2005-2017 yılları arasında yürütülen lisansüstü tez çalışmaları kapsamında ilköğretim matematik dersi öğretim programları 27 kez; ilköğretim fen programları 18 kez değerlendirilmiştir. Elde edilen bu sonuç, Gökmenoğlu (2014) ve Kürüm Yapıcıoğlu, Atik Kara ve Sever (2016) tarafından önemle vurgulanan aynı programın tekrar tekrar benzer yöntemler izlenerek değerlendirilmesinin ilgili programın geleceğine ilişkin nasıl bir değer kazandırdığının sorgulanması gerekliliğini açıkça ortaya koymaktadır. İlköğretim düzeyinde yürütülen program değerlendirme tezlerinin nicelik olarak gittikçe artan bir eğilim göstermesine rağmen; ortaöğretim kademesinde bu durum değişmektedir. 2005-2017 yılları arasında yürütülen lisansüstü tez çalışmaları kapsamında ortaöğretim matematik ve fizik dersi öğretim programları beşer kez; ortaöğretim biyoloji programları dört kez ve ortaöğretim kimya programları da bir kez değerlendirilmiştir. Bunlara ek olarak, kimya dersinin

değerlendirilmesine yönelik yüksek lisans tezi ve yine ortaöğretim kademesinde matematik dersinin değerlendirilmesine yönelik doktora tezine rastlanamamıştır. Elde edilen bu sonuçlar, ortaöğretim fen ve matematik alanlarına yönelik program değerlendirme tez çalışmalarının oldukça sınırlı olduğunun ve dolayısıyla bu kademelerdeki fen bilimleri ve matematik derslerine ilişkin programların daha nitelikli hâle getirilebilmesi adına daha fazla nitelikli çalışmaya ihtiyaç duyulduğunun bir göstergesi olarak yorumlanabilir. Ayrıca, bu durum ülkemizde yürütülen program geliştirme çalışmalarının öncelikle ilköğretim kademesinde yürütülmesi, ortaöğretim fen ve matematik alanlarına yönelik lisansüstü eğitim veren ana bilim dallarının ilköğretim lisansüstü eğitim programlarına göre daha az sayıda olması gibi nedenlerle ilişkilendirilebilir.

Araştırmanın program değerlendirme süreç ve uygulamalarına ilişkin elde edilen bulgularda, her iki düzeydeki tez çalışmalarında program değerlendirmenin kuramsal temellerine yeterli düzeyde yer verilmediği gözlemlenmiştir. Bir program değerlendirme tez çalışmasında kuramsal çerçevenin çizilmemesi, kuramsal dayanakların açıklanmaması ve gerekçelendirilmemesi, program değerlendirme yaklaşım, model ve standartlarının kuramsal olarak ortaya konulmaması hem yürütülen araştırmanın bilimselliği hem de değerlendirilecek programın doğasına uygun süreç ve uygulamaların planlanması ve yürütülmesini engelleyecektir. Kuramsal dayanaklardan yoksun bir program değerlendirme çalışmasından elde edilen sonuçlara göre program hakkında alınacak kararların da yeni sorunların başlangıcı olacağı açıktır. Araştırma bulgularına ek olarak, kuramsal temellere yer verilme durumu ana bilim dallarına göre ayrıca incelendiğinde, lisansüstü tez çalışmalarında program değerlendirmenin kuramsal temellerine çoğunlukla ilköğretim ana bilim dallarında yürütülen yüksek lisans düzeyindeki tezlerde yer verilmediği; bu durumun doktora düzeyinde daha olumlu olduğu görülmüştür. Bunlara ek olarak, EPÖ ana bilim dallarında yürütülen program değerlendirme tez çalışmalarında çok az sayıda da olsa kuramsal temellerin yeterli düzeyde verilmediği görülmüştür.

Lisansüstü tez çalışmalarının, program değerlendirme kuramsal temellerine yer verme durumlarına ilişkin elde edilen sonuçlara benzer olarak, incelenen tezlerde program değerlendirme model ve yaklaşımlarının da nadiren kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle yüksek lisans tez çalışmalarının çoğunluğunda program değerlendirme model ve yaklaşımlarının kullanılmadığı tespit edilmiştir. Bu bulguya ek olarak, program değerlendirme modellerinin lisansüstü tezlerde kullanım durumları ana bilim dallarına göre ayrıca incelendiğinde oldukça çarpıcı bulgular elde edilmiştir. Örneğin, araştırma kapsamına incelenen 2005-2017 yılları arasında ilköğretim ana bilim dallarında tamamlanan yüksek lisans program değerlendirme tezlerinin tümü, program değerlendirme modeli kullanılmadan yürütülmüştür. Az sayıda da olsa EPÖ ana bilim dallarında yürütülen tez çalışmalarında da benzer duruma rastlanması da düşündürücüdür. Bir program değerlendirme çalışmasında model ve yaklaşım, en genel anlamda sürecin; ihtiyaçlar, amaçlar, bağlam, değerlendirilecek programın doğası, ihtiyaç duyulan verinin özellikleri ve buna bağlı olarak tercih edilecek bilimsel araştırma yöntemleri, paydaş katılımı, değerlendirme uzmanına yüklenen rol ve sorumluluklar açısından sistematik bir yol haritasına dayalı olarak yürütülmesini ve süreç sonunda programın geleceğine ilişkin kararların, bilimsel veriye dayalı kanıtlar odağında alınmasına olanak sağlar (Fitzpatrick, Sanders ve Worthen, 2004; Gredler, 1996). Alanyazında da program değerlendirme çalışmalarında modellerden yararlanılmasına ilişkin uzman grupların genel görüşü; kuramsal çerçeveyi oluşturması ve sürecin planlanması yönünden model kullanımının önemli olduğu yönündedir. Hatta çoklu bakış açısı kazandırması açısından birden çok model kullanımının gerekliliğine ilişkin ortak görüşler üzerinde durulmuştur (Kürüm Yapıcıoğlu, Atik Kara ve Sever, 2016). Ayrıca, alanyazında ülkemizde yapılan program değerlendirme çalışmalarında model kullanımının oldukça nadir olduğu yönünde benzer sonuçlara ulaşılmıştır (Aslan ve Sağlam, 2015; Gökmenoğlu, 2014; Kurt ve Erdoğan, 2015). Gökmenoğlu (2014) özellikle EPÖ ana bilim dalı dışında tamamlanan tezlerde program değerlendirme modellerinin kullanılmamasını, tez çalışmasını yürüten araştırmacıların program değerlendirme alanında ders alma durumları ve uzmanlaşma düzeyleri ile ilişkilendirerek açıklamıştır. Bu sonuçlar ışığında, EPÖ ana bilim dallarında yürütülen

program değerlendirme tez çalışmalarının; EPÖ dışında yürütülen çalışmalara örnek ve öncü olacak nitelikte her aşamasının titizlikle hazırlanması önerilmektedir. EPÖ alanı dışında yürütülecek program değerlendirme yüksek lisans tezlerinde, EPÖ alanında görev yapan öğretim üyelerinden destek alınması (eş danışmanlık, uzman görüşü alma, vb.); doktora tezlerinde ise Tez İzleme Komitesi üyelerinden en az birinin EPÖ öğretim üyeleri arasından seçilmesi gerek kuramsal gerekse uygulamaya dönük süreçlerinin niteliği açısından önerilmektedir.

Lisansüstü program değerlendirme tezlerinde veri kaynaklarına, ilişkin bulgularda ise yüksek lisans düzeyinde tek bir paydaş grubu olarak sadece öğretmenler ($f=29$); doktora tezlerinde ise öğretmen ve öğrencilerden oluşan bir paydaş grubu ($f=8$) ile program değerlendirme çalışmalarının yürütüldüğü görülmüştür. Ülkemizde program değerlendirme çalışmaları yapılırken öğretmenler öncelikli olmak üzere, öğrencilerin ve düşük bir oranda da öğretim elemanlarının görüşlerine başvurulması, değerlendirmenin çoklu bakıştan uzaklaştığının göstergelerindedir (Aslan ve Sağlam, 2015). Diğer bir taraftan, ülkemizde yürütülen program geliştirme çalışmalarındaki paydaş katılımı, çeşitliliği ve özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, alan ve alan eğitimi uzmanlarının ağırlıklı olduğu, sınırlı sayıda öğretmenin bu komisyonlar da görev aldığı ve program geliştirme uzmanlarının görüşlerine yeterince başvurulmadığı görülmektedir (Demirel, 1992; Sever, Kürüm Yapıcıoğlu ve Atik Kara, 2019). Yine alanyazında yürütülen çalışmalarda öğretmenlerin, uyguladıkları öğretim programlarına yönelik bilgi düzeylerinin oldukça düşük olduğu (Hakan, Sağlam, Yaşar, Gültekin ve Devenci, 2011; TED, 2009) da ortaya konulmuştur. Bu bağlamda da, yürütülen program değerlendirme çalışmalarında veri kaynağı olarak sadece programın uygulayıcısı olan öğretmenlerden elde edilen bulgulara dayalı olarak karar verme, yanlış uygulamalara sebep olabilir. Buradan hareketle, gelecekte yürütülecek program değerlendirme çalışmalarında, program değerlendirmenin kuramsal temelleri dikkate alınarak; program değerlendirme yaklaşım, model ve standartları çerçevesinde sistematik, bilimsel ve farklı paydaş grupları ile çoklu bakış açısına sahip verilerin elde edilmesine olanak sağlayan çalışmaların yürütülmesi önerilebilir.

KAYNAKLAR

- †Abat, Ç. Z. E. (2016). *9. sınıf matematik dersi öğretim programının bağlam, girdi, süreç, ürün değerlendirme modeline göre değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Adıgüzel, O., C. ve Özüdoğru, F. (2014). İlkokul 2. sınıf İngilizce öğretim programına yönelik aydınlatıcı değerlendirme modeline dayalı program değerlendirme ölçeği çalışması. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 124-136.
- *Akça, S. (2007). *İlköğretim 5.sınıf 2005 matematik programının öğretmen, yönetici ve ilköğretim müfettişleri görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- *Aközbek, A. (2008). *Lise 1. sınıf matematik öğretim programının Cipp değerlendirme modeli ile öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi (genel liseler, ticaret meslek liseleri, endüstri meslek liseleri)* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- *Alp, M. (2007). *İlköğretim 4. sınıf fen ve teknoloji dersi yeni müfredat programının incelenmesi ve değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.
- *Altındağ, A. (2017). *Ortaokul 5. sınıf matematik dersi öğretim programının Stake'in uygunluk-olasılık modeline göre değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Aslan, M. ve Sağlam, M. (2015). *Türkiye 'de 2005-2014 yılları arasında yapılan program değerlendirme tezlerinin metodolojik açıdan incelenmesi*. Üçüncü Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi Bildiri Özeti Kitabı. Adana: Çukurova Üniversitesi.
- *Avcu, T. (2009). *Yedinci sınıf matematik dersi öğretim programının öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.
- *Aydoğdu, Ö. (2007). *İlköğretim 6. sınıf matematik dersi geometri öğrenme alanının değerlendirilmesine ilişkin öğretmen görüşleri (Kütahya ili örneği)* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- *Ayyıldız, Z. (2010). *Yeni lise biyoloji öğretim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Azzam, T. (2011). Evaluator characteristics and methodological choice. *American Journal of Evaluation*, 32(3), 376-391.

† Araştırma kapsamında incelenen tezler

- *Başar, T. (2016). *İlkokul 3. sınıf fen bilimleri dersi öğretim programı'nın değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- *Batdal, G. (2006). *İlköğretim birinci kademe matematik programının öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- *Bulut, İ. (2006). *Yeni ilköğretim birinci kademe programlarının uygulamadaki etkililiğinin değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- *Bülbül, M. F. (2010). *İlköğretim ikinci kademede uygulanan yeni fen ve teknoloji programının öğretmen ve öğrenci görüşleriyle değerlendirilerek verimlilik düzeyinin belirlenmesi: Bahçelievler örneği* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Beykent Üniversitesi, İstanbul.
- *Canoğlu, S. N. (2014). *Türkçe ve matematik öğretim programlarının değer tabanlı program değerlendirme modeline göre incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2007). *Research methods in education*. New York: Routledge Falmer.
- Cooksy, L. J. & Mark, M. M. (2012). Influences of evaluation quality. *American Journal of Evaluation*, 33(1), 79-87.
- *Çakmak, M. (2013). *Ortaöğretim biyoloji dersi öğretim programının öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Çalık, M. ve Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 33-38.
- *Dağlar, G. S. (2008). *2005 yılı ilköğretim 6. sınıf matematik dersi programının değerlendirilmesi üzerine bir çalışma* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.
- Demirel, Ö. (1992). Türkiye'de program geliştirme uygulamaları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7, 27 -43.
- Demirhan İşcan, C. ve Hazır Bıkmaz, F. (2012). Eğitim programları ve öğretim alanında lisansüstü eğitim programlarının analizi ve öneriler. *Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 45(1), 107-138
- *Demirtaş, Z. (2012). *İlköğretim fen ve teknoloji dersi öğretim programının uygulanma sürecinin değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- *Devlez, M. F. (2011). *Ortaöğretim 9. sınıf matematik dersi programı mantık öğrenme alanının değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.

- *Dilek, N. Ş. (2010). *2004 fen ve teknoloji programının öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Dinçer, S. (2018). Content analysis in for educational science research: Meta-analysis, meta-synthesis, and descriptive content analysis. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 176-190.
- Erden, M. (1998). *Eğitimde program değerlendirme* (3.baskı). Ankara: Anı Yayıncılık
- *Evirgen, E. (2013). *İlköğretim yedinci sınıf fen ve teknoloji dersi öğretim programının değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.
- Fitzpatrick, J. L. Sanders, J. R. & Worthen, B. R. (2004) *Program evaluation: Alternative approaches and practical guidelines*. White Plains, N.Y: Longman.
- *Gedik, N. B. (2017). *3. sınıf fen bilimleri dersi öğretim programının öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Adıyaman Üniversitesi, Adıyaman.
- Gökmenoğlu, T. (2014). The wide angle: Program evaluation studies in Turkey in terms of models and approaches. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 4(7), 55-70.
- Gredler, M. E. (1996). *Program evaluation*. NJ: Pearson Education.
- Hakan, A., Sağlam, M., Yaşar, Ş., Gültekin, M. ve Deveci, H. (2011). *İlköğretim öğretmenlerinin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri alanlarındaki hizmet-içi eğitim gereksinimleri*. I.Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi http://www.pegem.net/akademi/kongrebildiri_detay.aspx?id=129893 adresinden erişilmiştir.
- Hazır-Bıkmaz, F., Aksoy, E., Tatar, Ö. ve Atak-Altınyüzük, C. A. (2013). Eğitim programları ve öğretim alanında yapılan doktora tezlerine ait içerik çözümlemesi (1974-2009). *Eğitim ve Bilim*, 38(168), 259-274.
- *Hıdıroğlu, Ç. N. (2016). *Ortaokul 5. sınıf matematik dersi öğretim programının kesirler ünitesinin değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- *İlhan, B. (2006). *Türkiye'de genel ortaöğretim kurumları 9.sınıf matematik eğitim programının değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi, Malatya.
- *İncecik, A. (2017). *Ortaokul matematik dersi beşinci sınıf öğretim programının öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş.
- *İyiol, H. F. F. (2011). *İlköğretim 8. Sınıf matematik programının öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.

- *Karagöz, E. (2010). *İlköğretim II. kademe matematik dersi öğretim programının öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- *Karal, A. (2010). *Yeni 9. sınıf fizik dersi müfredat programının fizik öğretmenleri tarafından değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- *Kardaş, G. (2008). *Yeni ilköğretim birinci kademe matematik dersi programının uygulamadaki etkililiğinin değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.
- *Koyuncu, K. (2014). *2007 ortaöğretim fizik öğretim programının ilk dört yıllık uygulamasının öğretmen görüşleriyle değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- *Köycü, E. (2009). *Yeni 2005 ilköğretim fen ve teknoloji öğretim programının veli görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- *Kubat, U. (2015). *Beşinci sınıf fen bilimleri öğretim programı kazanımlarının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- *Kuloğlu, A. (2015). *Lise fizik dersi öğretim programlarının Newton ve Kuantum paradigmaları perspektifinden değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Kurt, A. ve Erdoğan, M. (2015). Program değerlendirme araştırmalarının içerik analizi ve eğilimleri: 2004-2013 yılları arası. *Eğitim ve Bilim*, 40(178), 199-224.
- Kürüm-Yapıcıoğlu, D., Atik-Kara, D. ve Sever, D. (2016). Trends and problems in curriculum evaluation studies in Turkey: The perspective of domain experts. *International Journal of Curriculum and Instructional Studies*, 6(12), 91-114.
- *Mercan, Z. (2011). *İlköğretim matematik dersi öğretim programının eğitim durumu boyutunun öğretmen ve öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- *Ocak, R. (2008). *İlköğretim 4. ve 5. sınıf fen ve teknoloji programının öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Oliva, P. F. & Gordon, W. R. (2013). *Developing the curriculum*. (8th ed.). New Jersey: Pearson Education, Inc.
- *Orbeyi, S. (2007). *İlköğretim matematik dersi öğretim programının öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Ornstein, A. C. & Hunkins, F. P. (2018). *Curriculum: Foundations, principles and issues* (7th ed.). Essex, England: Pearson Education Limited.

- Ozan, C. ve Köse, E. (2014). Eğitim programları ve öğretim alanındaki araştırma eğilimleri. *Sakarya University Journal of Education*, 4(1), 116-136.
- *Övez, D. T. F. (2012). *Matematik öğretim programlarının değerlendirilmesi (cebir öğrenme alanı)* (Yayınlanmamış doktora tezi). Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Özdemir, S. M. (2009). Eğitimde program değerlendirme ve Türkiye’de eğitim programlarını değerlendirme çalışmalarının incelenmesi (ss. 126-149). *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 126-149.
- *Öztekin, A. (2013). *Ortaöğretim 10.sınıf kimya dersi öğretim programının değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- *Pektaş, Y. (2012). *İlköğretim dördüncü sınıf matematik dersi öğretim programının değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.
- *Şahan, H. H. (2007). *İlköğretim 3. sınıf matematik dersi öğretim programının değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- *Saracalıoğlu, P. Ü. (2007). *İlköğretim 3. sınıf matematik dersi programının yapılandırmacı yaklaşıma uygunluk bakımından değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- *Savatıyapan, S. (2007). *Yeni lise 1 (2005) biyoloji dersi öğretim programının öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Scriven, M. (1967). *The methodology of evaluation*. R. E. Stake (Ed.). Curriculum evaluation, Chicago: McNally.
- *Şeker, E. (2007). *Yeni ilköğretim altıncı sınıf fen ve teknoloji dersi öğretim programının öğretmen görüşleri ışığında değerlendirilmesi (Gümüşhane ili örneği)* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- *Şentürk, Ö. (2017). *İlkokul 3.sınıf fen bilimleri dersi öğretim programı'nın değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Sever, D., Kürüm-Yapıcıoğlu, D. ve Atik Kara, D. (2019). Eğitim programları ve öğretim alan uzmanlarının görüşlerine göre alanın sorunları ve sorunlara yönelik çözüm önerileri. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 48(1), 419-451.
- *Sıcak, A. (2013). *İlköğretim 5. sınıf fen ve teknoloji öğretim programının değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

- *Soycan, B. S. (2006). *2005 yılı ilköğretim 5. sınıf matematik programının değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Stobart, G. (2009). Determining validity in national curriculum assessments. *Educational Research*, 51(2), 161- 179.
- *Taşçı, Ş. (2011). *Fizik öğretim programının uygulanmasının değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Türk Eğitim Derneği [TED], (2009). *Öğretmen yeterlikleri*. Ankara: Türk Eğitim Derneği
- *Tekeş, F. (2008). *2005 ikinci kademe matematik programının uygulamadaki etkililiğinin değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- *Topal, N. (2009). *2004 fen ve teknoloji programının öğretmenler açısından değerlendirilmesi; Samsun örneği* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- *Tuncel, T. (2015). *Lise matematik dersi öğretim programı ölçme-değerlendirme boyutunun öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- *Tüzün, K. O. (2007). *Yeni 2005 ilköğretim matematik öğretim programının veli görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- *Uludağ, İ. (2012). *İlköğretim (1-5) matematik programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi (Aksaray ili örneği)* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Varış, F. (1969) Eğitim program araştırmaları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 2(1), 23-32.
- Wiles, J., & Bondi, J. (2011). *Curriculum development: A guide to practice* (8th ed.). New Jersey: Pearson Education Inc.
- Yaşar, S., Gültekin, M., Köse, N., Girmen, P. ve Anagün, Ş. (2005). *The Meta - evaluation of teacher training programs for elementary education in Turkey*. 33. Annual ATEA Conference (s. 498- 504). Queensland, Australia.
- *Yazıcı, E. (2009). *İlköğretim matematik dersi 6.sınıf öğretim programının değerlendirilmesi üzerine bir çalışma* (Yayınlanmamış doktora tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (10. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- *Yıldırım, S. (2009). *İlköğretim I. kademe matematik dersi öğretim programı'nın kazanımlar boyutunun öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi*

(Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.

*Yılmaz, Ş. (2011). *Yeni ilköğretim ikinci kademe matematik dersi programının uygulamadaki etkililiğinin değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.

*Yolbaşı, C. (2010). *Yeni fizik öğretim programının öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Yükseköğretim Kurumu (YÖK). (2011). *Türkiye yüksek öğretim yeterlilikler çerçevesi*. <http://tyyc.yok.gov.tr/> adresinden erişilmiştir.

Yüksel, İ. (2010). *Türkiye için program değerlendirme standartları oluşturma çalışması* (Yayınlanmamış doktora tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

Wholey, J. S., Hatry, H. P., & Newcomer, K. E. (2010). *Handbook of practical program evaluation*. San Francisco: Jossey-Bass

ORCID

Gülçin TAN-ŞİŞMAN <https://orcid.org/0000-0002-3806-6086>

Sinem ÖDÜN-BAŞKIRAN <https://orcid.org/0000-0003-2895-2321>

Tuğba AKTAN-TAŞ <https://orcid.org/0000-0001-6141-6649>

SUMMARY

The aim of this study was to investigate primary and secondary school level science and mathematics curriculum evaluation graduate theses conducted in Turkey during the 2005-2017 period. As a descriptive content analysis study, the present research was focused on the demographic and methodological characteristics as well as curriculum evaluation processes/practices implemented in the graduate theses. The data set were selected by the following criteria as "The master thesis or doctoral dissertation on primary/secondary school level science or mathematics curriculum evaluation completed in the 2005-2017 period and accessible from the National Theses Center (Council of Higher Education) database. A total of 60 graduate theses met the criteria were analyzed through theses analysis form developed by the researcher. The results were presented in terms of descriptive analysis methods (e.g. frequencies and percentages).

According to the findings, 47 master thesis and 13 dissertations were conducted on primary or secondary school level science or mathematics curriculum evaluation, between the years of 2005-2017. It was found that there was an increase in number of master theses in 2007 and dissertations in 2013. These studies were carried out in 31 different universities and most of the master thesis (f=5) were carried out at Afyon Kocatepe University; dissertations were conducted at Hacettepe University (f=3). Considering the findings related to departments, while most of the curriculum evaluation master theses were conducted in primary education department (f=12); dissertations were conducted in the educational sciences departments (f=4) and curriculum and instructions departments (f=4). Findings of the educational stages of the studies examined showed that both master (f=41) and the doctoral (f=9) curriculum evaluation theses were aimed at evaluating science and mathematics programs at primary and secondary levels.

It was found that quantitative methods (f=33) in master level and mixed research methods (f=8) in doctoral level were frequently used. In relation to sampling methods, random sampling (f=19) was preferred mostly in master theses; purposeful sampling (f=5) and mixed (both random and purposeful sampling) methods (f=5) in dissertations were used more frequently than others. It was also found that the data were obtained from only one data collection tool (f=30) at master's level in curriculum evaluation theses; in the dissertations (f=10), it was found that the data were obtained with more than one data collection tool. In seven of the curriculum evaluation thesis studies, information on validity / reliability issues was not mentioned. In the findings of the theoretical and practical implications of the curriculum evaluation in the graduate theses, theoretical foundations of the curriculum evaluation were adequately mentioned in only 20 master theses and 10 dissertations; and the program evaluation standards were taken into consideration in only two master theses. The use of the curriculum evaluation model was taken into consideration in 10 master theses and 5 dissertations. In addition to these findings, while the curriculum evaluation was carried out with only teachers in master theses (f=29); the dissertations (f=8) were mostly conducted with both the teachers and the students.

In this study, totally 60 curriculum evaluation studies on science and mathematics courses in the 2005-2017 period were investigated. In the light of findings, it can be concluded that the majority

of curriculum evaluation studies were master theses (f=47) and conducted in the primary education department (f=12); dissertations (f=13) are conducted in the educational sciences department (f=4) and curriculum and instruction department (f=4). Qualitative methods were least preferred research method in the studies. Random sampling was the most used sampling strategy in both master theses and dissertations. While a single data collection instrument was preferred in master theses (f=30), more than one data collection tools were preferred in dissertations (f=10). The study also revealed that not only the theoretical bases but also the procedures followed during curriculum evaluation process were dealt with in a very superficial and narrow scope in both master theses and dissertations.

Taking all these results into account, for the theoretical foundations of the curriculum evaluation and the implementation process in the graduate theses; it is very important to use methods and techniques that will enable systematic, scientific, valid and reliable data to be obtained within the framework of curriculum evaluation approach/models to shed light of issues. In this manner, the results of the graduate theses can contribute to both curriculum development and curriculum evaluation process.

EK-1: Tez İnceleme Formu

A. DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER		
1. Tez başlığı/Yazarı:	4. Üniversite:	
2. Düzeyi: ☐ Yüksek Lisans ☐ Doktora	5. Enstitü: ☐ SBE ☐ EBB ☐ FB	
3. Yıl:	6. Ana bilim dalı	
B. YÖNTEME İLİŞKİN ÖZELLİKLER		
1. Yöntem: ☐ Nicel ☐ Nitel ☐ Karma		
2. Örneklem yöntemi:	☐ Olasılığa dayalı örneklem (varsa türü)..... ☐ Amaçlı örneklem (varsa türü)..... ☐ Karma ☐ Diğer ☐ Bilgi verilmemiş	
3. Veri toplama araçları	☐ Başarı testi ☐ Ölçek ☐ Anket ☐ Gözlem	☐ Görüşme ☐ Doküman analiz formu ☐ Diğer ☐ Bilgi verilmemiş
4. Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları	☐ Uzman görüşü ☐ Pilot çalışma ☐ Faktör analizi	☐ Güvenirlik katsayısı ☐ Madde analizi ☐ Diğer ☐ Bilgi verilmemiş
C. PROGRAM DEĞERLENDİRME SÜREÇ VE UYGULAMALARINA İLİŞKİN ÖZELLİKLER		
1. Değerlendirilen Program	☐ İlköğretim matematik ☐ İlköğretim fen ☐ Ortaöğretim biyoloji	☐ Ortaöğretim fizik ☐ Ortaöğretim kimya ☐ Ortaöğretim matematik
2. Program değerlendirmenin kuramsal temellerine yer verme durumu	☐ Yeterli (Ayrı bir başlık altında genel kuramsal temellere, modeller vb. açıklamalarla)	
	☐ Kısmen yeterli (Ayrı bir başlık altında genel açıklamalarla)	
	☐ Yetersiz (Ayrı bir başlık kullanılmadan, en fazla 1-2 paragraflık çok genel ifadelerle)	
	☐ Yer verilmemiştir.	
3. Program değerlendirme modeli kullanma durumu:	☐ Kullanılmıştır. <i>Kullanılan Model</i> ☐ Tyler-Hedefe Dayalı ☐ Stake-Uyguluk Olasılık ☐ CIPP ☐ Eisner- Eğitsel Eleştiri ☐ Demirel Analitik Model ☐ Diğer	☐ Kullanılmamıştır.
	☐ Bilgi verilmemiştir. ☐ Sadece kuramsal olarak yer verilmiştir. ☐ Hem kuramsal olarak yer verilmiş, hem de süreçte nasıl yansıtıldığı açıklanmıştır.	
5. Program değerlendirmeye katılan paydaşlar	☐ Öğretmenler ☐ Öğrenciler ☐ Veliler ☐ Müdür/Yöneticiler	☐ Müfettişler ☐ Program geliştirme uzmanları ☐ Alan/eğitimi uzmanları ☐ Diğer ...